

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi markkinavakausvarannon perustamisesta unionin kasvihuonekaasupäästöjen kauppajärjestelmään, sen toiminnasta sekä direktiivin 2003/87/EY muuttamisesta”

COM(2014) 20 final – 2014/0011 (COD)

(2014/C 424/07)

Esittelijä: **Antonello PEZZINI**

Euroopan parlamentti päätti 6. helmikuuta 2014, neuvosto 13. helmikuuta 2014 ja Euroopan komissio 22. tammikuuta 2014 Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 192 ja 304 artiklan nojalla pyytää Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon aiheesta

Ehdotus – Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös markkinavakausvarannon perustamisesta unionin kasvihuonekaasupäästöjen kauppajärjestelmään, sen toiminnasta sekä direktiivin 2003/87/EY muuttamisesta

COM(2014) 20 final.

Asian valmistelusta vastannut ”maatalous, maaseudun kehittäminen, ympäristö” -erityisjaosto antoi lausuntonsa 22. toukokuuta 2014.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 4.–5. kesäkuuta 2014 pitämässään 499. täysistunnossa (kesäkuun 4. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon. Äänestyksessä annettiin 167 ääntä puolesta ja 2 vastaan 10:n pidättyessä äänestämästä.

1. Päätelmät ja suositukset

1.1 Komitea pitää Euroopan unionin päästökauppajärjestelmää (EU ETS) unionin ilmasto- ja energiapolitiikan keskeisenä välineenä EU:n teollisuuden päästöjen vähentämiseksi ja kehottaa siksi uudistamaan sitä perusteellisesti niin, että sen avulla voidaan saavuttaa vuosiin 2020 ja 2030 ulottuvat EU:n ilmastotavoitteet sekä turvata Euroopan teollisuuden kilpailukyky ja estää investointien karkaaminen.

1.2 ETSK suhtautuu myönteisesti ehdotukseen perustaa markkinavakausvaranto unionin kasvihuonekaasupäästöjen kauppajärjestelmään seuraavan päästökauppajakson alussa vuonna 2021. Tämä on yksi mahdollinen keino puuttua hintojen heilahteluun päästökauppajärjestelmässä vuoden 2020 jälkeen.

1.3 Komitea huomauttaa, että 21. maaliskuuta 2014 kokoontunut Eurooppa-neuvosto toivoi erityisesti toimenpiteitä, joilla varmistetaan EU:n ilmastopolitiikasta johtuvien suorien ja välillisten kustannusten täysi kompensoiminen maailmanlaajuiselle kilpailulle alttiilla aloilla, kunnes Euroopan teollisuudelle vahvistetaan globaalilla kansainvälisellä ilmastopöytäkirjalla maailmanlaajuisesti yhtäläiset toimintaedellytykset.

1.4 ETSK edellyttää seuraavaa:

— Määritellään ennakkoon automaattiset sääntelyjärjestelmät, jotka ovat joustavia vakavien häiriöiden varalta ja joihin ei liity harkintavaltaa tai harkinnanvaraisia häiriöitä.

— Järjestelmä on avoin, ennakoitava ja yksinkertainen.

— Siirtymäkustannukset ovat rajallisia.

- Investointinäkyvät ovat ennakoitavissa.
- Vakaista pitkän aikavälin tavoitteista on varmuus.
- Päästökaupan tuloja käytetään tukemaan yrityksiä siirryttäessä kohti vähähiilistä taloutta ja puhtaiden teknologioiden kehittämistä ja soveltamista.
- Energiaintensiivisiä tuotantotalouden aloja varten on asianmukaisia innovatiivisia tukitoimia.
- Strategia on aiempaa selkeämpi unionin tasolla ja maailmanlaajuisesti.

1.5 Komitea katsoo, että päästökauppajärjestelmä on päällekkäinen muiden unionin ja jäsenvaltioiden ympäristö-, ilmasto-, energia- ja teollisuuden kehittämisspolitiikkojen kanssa ja että niitä olisi koordinoitava nykyistä enemmän keskenään myönteisten vaikutusten aikaansaamiseksi. Komitea kehottaa tarkistamaan järjestelmää tiiviimmässä yhteydessä muiden sellaisten säännösten kanssa, jotka vaikuttavat teolliseen käyttöön liittyviin kasvihuonekaasupäästöihin ja energiakustannuksiin.

1.6 ETSK korostaa, että päästökauppajärjestelmää on vahvistettava paitsi välineenä kustannusten optimoimiseen ja energiatehokkuuden edistämiseen kaikilla aloilla myös välineenä suuren yleisön valvutuneisuuden edistämiseen, jotta

- etusijalle asetettaisiin vähäpäästöiset tuotteet ja palvelut
- tuettaisiin infrastruktuuri-investointeja
- edistettäisiin koulutusta ja valmiuksien parantamista avainaloilla Euroopan valmistusteollisuuden taloudellisen arvon lisäämiseksi.

1.7 Komitea korostaa, että teollisuus on kautta aikojen sitoutunut jatkuvaan innovointiprosessiin energiankulutuksen alentamiseksi ja energiatehokkuuden parantamiseksi, vaikka on selvää, että päästökaupamarkkinoiden vääristymät hiilidioksidin hinnan massiivisine alennuksineen saattavat vaikeuttaa kestäväpohjaisen tieteellis-teknisen innovoinnin vahvistamista.

1.8 Komitea katsoo, että EU:n päästökauppajärjestelmän roolina ajanjaksosta 2020–2030 alkaen olisi oltava paitsi hiilidioksidin vähentäminen taloudellisesti kannattavalla tavalla asianomaisissa laitoksissa ja asianomaisilla aloilla vähähiiliseen teknologiaan tehtävien investointien avulla, käyttämällä uusiutuvia energialähteitä ja edistämällä energiatehokkuutta, myös kansainvälisten korvausten saatavuuden edistäminen. Näin rajoitettaisiin päästöjä maailmanlaajuisilla hiilidioksidimarkkinoilla myös vuoden 2015 maailmanlaajuisesta ilmasopimusta silmällä pitäen ja vuoden 2015 jälkeiseen ohjelmaan kirjattujen kestävä kehityksen tavoitteiden mukaisesti. Nämä tavoitteet koskevat yhdenmukaisia lähestymistapoja kehitykseen, tasa-arvoon, ihmisoikeuksiin ja ympäristön kannalta kestävä kehityksen täyteen toteuttamiseen.

1.9 Komitea on sitä mieltä, että vuodesta 2021 toteutettava päästökauppajärjestelmän ehdotettu tarkistus, joka on kiinteä osa ilmasto- ja energia-asiat kattavaa uutta kehystä vuodeksi 2030, sekä Horisontti 2020 -ohjelman käyttö ja kansallisten ohjelmien koordinointi on nivottava tiiviisti yhteen, jotta nopeutetaan kestäväpohjaisen teknologisen innovoinnin käynnistämistä. Näin pyritään säilyttämään Euroopan teollisuuden kilpailukyky ja edistämään uusia ja parempia teollisuuden sijaintipaikkoja.

1.10 ETSK on vakuuttunut tarpeesta lisätä hiilidioksidimarkkinoiden vakautta ja joustavuutta ja avata markkinat maailman kaikille merkittävälle toimijoille. Se kehottaa näin ollen komissiota, parlamenttia ja neuvostoa laatimaan hyvin yksityiskohtaisen ja koordinoitun toimintakehyksen kilpailukykyistä ja kestävyysperiaatteiden mukaista valmistusteollisuuden järjestelmää koskevan tavoitteen saavuttamiseksi.

1.11 ETSK korostaa, että hiilivapaaseen talouteen tähtäävät politiikat voivat lisätä työllisyyttä, edistää päästöjen vähentämistä ja parantaa ilmanlaatua. Komitea kehottaa korostamaan näitä seikkoja kansainvälisissä neuvotteluissa.

2. Johdanto

2.1 EU:n päästökauppajärjestelmän (EU ETS) tulee olla keskeinen ja tehokas väline pyrittäessä vähentämään energia-alan päästöjä EU:ssa. Jotta se olisi kustannustehokas, sen on oltava markkinalähtöinen ja sen avulla tulee voida stimuloida hiilidioksidin hintaa ja myös edistää vähähiilisiin teknologioihin tehtäviä investointeja ja uudistuvien energialähteiden kehittämistä sekä energiatehokkuutta. Näin voidaan varmistaa valmistusteollisuuden kilpailukyky ja yhdenmukaisuus kaikkien merkittävien kumppanien yhdessä maailmanlaajuisella tasolla sopimien ja allekirjoittamien kestävyystavoitteiden kanssa.

2.2 Päästökauppajärjestelmässä säädetään nykyisin, että kaikille niille yhtiöille, joiden on noudatettava päästövähennysvelvoitetta, annetaan päästöhyvityksiä, jotka vastaavat niille sallittujen hiilidioksidiekvivalenttitonniin määrää; määrä alenee vuosittain (-1,74 prosenttia). Vuodesta 2021 kyseisen prosenttiosuuden on määrä nousta 2,2 prosenttiin.

2.3 EU:n päästökauppajärjestelmässä on sen perustamisesta lähtien asetettu EU-tasolla hiilidioksidin viitehintaa, joka ohjaa päivittäin operatiivisia ja strategisia investointipäätöksiä. Tavoitteena on vähentää päästöjä kaikilla Euroopan talouden aloilla, jotka ovat vastuussa noin puolesta EU:n kasvihuonekaasupäästöistä.

2.4 Vakavan talouskriisin ja siitä johtuvan toiminnan vähenemisen vuoksi järjestelmä on kuitenkin luonut päästöoikeuksien tarjonnan ja kysynnän välisen rakenteellisen epätasapainon, joka on johtanut noin kahden miljardin päästöoikeuden ylijäämään. Tämä epätasapaino näyttää jatkuvan yli vuosikymmenen.

2.5 Markkinoiden ylijäämä on aiheuttanut hintojen laskun EU:n päästökauppajärjestelmässä, ja hiilidioksiditonniin hinta laski noin 30 eurosta 13,09 euroon vuonna 2010 ja 11,45 euroon vuonna 2011. Hiilidioksidin maailmanlaajuinen keskihinta vuonna 2012 oli noin 5,82 euroa/tonni.

2.6 Monissa Euroopan maissa on kehitetty erilaisia hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen tähtäviä aloitteita, kuten valkoiset ja vihreät todistukset Italiassa, joilla pyritään energian säästöön ja energiatehokkuuden parantamiseen (valkoiset todistukset) tai hiilivetyjen korvaamiseen uusiutuvilla energialähteillä primaarienergian tuotannossa (vihreät todistukset) ⁽¹⁾.

2.7 Teollisuus on kautta aikojen sitoutunut jatkuvaan innovointiprosessiin energiankulutuksen vähentämiseksi ja energiatehokkuuden parantamiseksi. On kuitenkin selvää, että huomattavat hiilidioksidin hinnanalennukset vaikeuttaisivat kestäväpohjaisen tieteellisen teknisen innovoinnin vahvistamista.

2.8 Päästökauppajärjestelmän nykyisten sääntöjen mukaisesti huutokaupattavien päästöoikeuksien tarjonnasta on päätetty moneksi vuodeksi, eivätkä päästöoikeuksien kysynnän suuriin muutoksiin reagoivat mukautukset ole sallittuja. Tämä johtaa jatkuvaan epätasapainoon ja kielteisiin vaikutuksiin, jotka kohdistuvat innovointiin ja uusiin vähähiilisiin päästötieteellisiin tehtäviin investointeihin.

2.9 Euroopan parlamentti ja neuvosto keskustelivat joulukuussa 2013 päästökauppajärjestelmään tehtävistä mukautuksista ja hyväksyivät päätöksen antaa komissiolle mahdollisuuden – poikkeustilanteissa sekä markkinoiden kitkattoman toiminnan varmistamiseksi, kunnes pitkän aikavälin rakenteelliset toimet on hyväksytty – lykätä poikkeuksellisesti ja vain kerran enintään 900 miljoonan hiilidioksidipäästöoikeuden myymistä ja asettaa uusi määräaika vuoteen 2020 kolmivuotiskauden 2014–2016 sijaan.

2.10 Näistä lyhyen aikavälin edistysaskelista huolimatta EU on vielä kaukana ylijäämäkysymyksen ratkaisemisesta pitkällä tähtäimellä.

2.11 Komission mukaan – vuonna 2021 eli vaiheesta 4 käynnistyvän – markkinavakausvarannon perustaminen on vaihtoehto, joka mahdollistaisi nykyisten sääntöjen huomioon ottamisen. Näin varmistettaisiin tasapainoisemmat markkinat ja hiilidioksidin hinta, jota ohjaavat nykyistä vahvemmin keskipitkän ja pitkän aikavälin päästövähennykset, sekä luotaisiin vakaat odotukset, jotka kannustaisivat vähähiiliseen teknologiaan tehtäviin investointeihin. Ne hyödyttäisivät yrityksiä, jotka ovat olleet ja ovat edelleen erittäin energiantensiivisiä.

⁽¹⁾ Direktiivin 2006/32/EY mukaisesti; siinä säädetään, että kaikkien jäsenvaltioiden tulee laatia energiatehokkuutta koskeva kansallinen toimintasuunnitelma, jonka tavoitteena on kulutuksen vähentäminen ja uusiutuvien energialähteiden kehittäminen.

2.12 Tällaisen varannon ansiosta voitaisiin sekä puuttua viime vuosina syntyneeseen päästöoikeuksien ylijäämään että parantaa järjestelmän joustavuutta vakavien sokkien varalta automaattisesti mukauttamalla huutokaupattavien päästöoikeuksien tarjontaa.

2.13 Tällaisen varannon perustamista – ehkä paremmin kuin äskettäin sovitua lykkäämistä (*back-loading*) ja päätöstä huutokaupata 900 miljoonaa päästöoikeutta 2019–2020 – tukee laaja kirjo sidosryhmiä. Ehdotetun lainsäädännön mukaan varanto toimisi täysin ennalta määriteltyjen sääntöjen mukaisesti, eikä komissiolle tai jäsenvaltioille jätettäisi harkintavaltaa sen toteuttamisessa.

3. Komission ehdotusten pääsisältö

3.1 Komissio ehdottaa, että perustetaan markkinavakausero seuraavan päästökauppajakson alussa vuonna 2021. Varannon – sekä äskettäin sovitun 900 miljoonan päästöoikeuden huutokauppaamisen lykkäämistä (*back-loading*) – ansiosta voitaisiin

- puuttua viime vuosina kertyneeseen päästöoikeuksien ylijäämään
- parantaa järjestelmän joustavuutta vakavien sokkien varalta
- luoda mekanismeja, joilla voidaan automaattisesti säännellä huutokaupattavia päästöoikeuksia.

3.2 Ehdotetun lainsäädännön mukaan tällainen ennalta määritelty automaattinen sääntelymekanismi ei jättäisi komissiolle tai jäsenvaltioille harkintavaltaa sen toteuttamisessa.

3.3 Päästökauppajärjestelmää vuodesta 2021 lähtien käsittelevä ehdotus on kiinteä osa komission ehdottamaa ilmasto- ja energia-asioiden uutta kehystä vuodeksi 2030, josta ETSK laatii erillistä lausuntoa ja joka käsittää useita eri elementtejä. Niitä ovat muun muassa kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen 40 prosenttia vuoteen 1990 verrattuna, EU-tason sitovat tavoitteet uudistuvien energialähteiden osuuden nostamiseksi vähintään 27 prosenttiin, energiatehokkuutta käsittelevät kunnianhimoisemmat politiikat, uusi hallintojärjestelmä sekä joukko uusia indikaattoreita, jotta varmistetaan kilpailukykyinen ja varma energiajärjestelmä.

4. Yleistä

4.1 Komitea on jo aiemmin todennut, että se ”kannattaa päästöoikeuksien huutokaupan lisäämistä. Huutokauppa on saastuttaja maksaa -periaatteen mukaista, sen avulla vältetään ansiottomat voitot, kannustetaan ja rahoitetaan investointeja vähähiilisiin tuotantolaitoksiin ja tuotteisiin eli edistetään innovointia”⁽²⁾.

4.2 ETSK:n mielestä on erittäin tärkeää säilyttää EU:n ilmasto- ja energiapolitiikan kulmakivenä vahva päästökauppajärjestelmä, jonka toiminta ei saa johtaa valmistusteollisuuden taantumiseen ja investointien karkaamiseen. Tätä varten olisi uudistettava hiilidioksidimarkkinoiden hallintojärjestelmä, jotta sen avulla voidaan tehokkaasti vähentää teollisuuden ja muiden asianomaisten alojen päästöjä, ja edistettävä innovatiivisiin, vähähiilisiin ja maailmanlaajuisesti kilpailukykyisiin teknologioihin tehtäviä investointeja.

4.3 EU:n päästökauppajärjestelmässä tällä hetkellä teollisuuden tukemiseksi toteutettavat toimenpiteet poistuvat suurelta osin vuoteen 2021 mennessä, ja ilmaisten päästöoikeuksien jakaminen päättyy kokonaan vuonna 2027. EU:n päästökauppajärjestelmän piiriin kuuluvia aloja koskeva uusi, vuoteen 2030 ulottuva hiilidioksidipäästöjen vähentämistävoite saattaa aiheuttaa lisärasitteita EU:n teollisuudenaloille.

4.4 Siihen asti kun teollisuudelle vahvistetaan globaalilla kansainvälisellä ilmastomuutosta koskevalla sopimuksella maailmanlaajuisesti yhtäläiset toimintaedellytykset, EU:n päästökauppajärjestelmä olisi muokattava sellaiseksi, että hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen tähtäävien EU:n ilmastopoliittisten toimien suorat ja välilliset kustannukset kompensoidaan kokonaan maailmanlaajuiselle kilpailulle alttiilla aloilla. Tällainen lähestymistapa noudattelee 21. maaliskuuta 2014 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmiä, joissa kehoitetaan kehittämään vuosiksi 2020–2030 toimenpiteitä mahdollisten hiilivuotojen estämiseksi ja luomaan teollisuuden investoinneille pitkän aikavälin suunnitelluvarmuutta, jotta voidaan varmistaa Euroopan energiaintensiivisen teollisuuden kilpailukyky.

⁽²⁾ EUVL C 27, 3.2.2009, s. 66.

4.5 Lausunnossaan ”Etenemissuunnitelma – siirtyminen kilpailukykyiseen vähähiiliseen talouteen vuonna 2050”⁽³⁾ ETSK suosittaa komissiolle uuden kokonaistoimenpidepaketin esittämistä näiden uusien tavoitteiden edellyttämien massiivisten uusien investointien edistämiseksi. Pakettiin olisi sisällyttävä päästökauppajärjestelmän vahvistaminen investointipäätöksiä ohjaavana kustannusoptimoinnin välineenä sekä muita toimenpiteitä, joilla pyritään edistämään energiatehokkuutta kaikilla aloilla; saamaan suuri yleisö, kansalaiset ja kuluttajat ymmärtämään yhä paremmin, että he voivat suosia vähähiilisiä tuotteita ja palveluja tehdessään ostoksia; tukemaan tarvittaviin perusrakenteisiin suuntautuvia investointeja sekä kehittämään koulutusta ja valmiuksia avainaloilla.

4.6 Komitea katsoo, että unionin strategiat ja politiikat ympäristön, ilmaston, energian ja teollisuuden kehittämisen aloilla olisi koordinoitava entistä tiiviimmin keskenään myönteisten synergiavaikutusten aikaansaamiseksi. Jos ”hiilen hintana” pidetään vain hiilidioksidikiintiön arvoa päästökauppamarkkinoilla ottamatta huomioon muihin välineisiin – kuten uudistuvien energialähteiden tukeen tai energiatehokkuuteen tähtääviin politiikkoihin – liittyviä kustannuksia, se saattaa osoittautua rajoittuneeksi ja epätäydelliseksi ja johtaa kaiken kaikkiaan vääristyneisiin arvioihin⁽⁴⁾.

4.7 ETSK yhtyy vuoden 2014 kevään Eurooppa-neuvoston päätelmiin teollisuuden tarpeista kaikilla aloilla – energiasta ja kilpailusta aina kauppaan ja koulutukseen saakka – ja kannattaa erityisesti sitä periaatetta, että teollisuuden kilpailukyky ”on nähtävä yhteydessä johdonmukaiseen eurooppalaiseen ilmasto- ja energiapolitiikkaan, jolla pyritään muun muassa ratkaisemaan korkeiden energiakustannusten kysymys erityisesti energiaintensiivisen teollisuuden osalta”.

4.8 Päästökauppajärjestelmän olisi tarjottava yhteinen lainsäädäntökehys energia-alalle ja energiaintensiivisille aloille sekä puuttuttava lisätoimin kilpailukyvyyn menettämiseen hiilivuodon vuoksi ja nopeuttamaan lisäparannusten toteuttamista päästökauppajärjestelmän piiriin kuulumattomilla aloilla, jotka edustavat yli puolta EU:n nykyisistä hiilidioksidipäästöistä etenkin rakentamisen ja liikenteen kaltaisilla aloilla, joilla on merkittävä energiatehokkuuspotentiaali.

4.9 ETSK kehottaa painokkaasti toteuttamaan päästökauppajärjestelmän uudistuksen ohella voimakkaita toimenpiteitä talouden elvyttämiseksi investoinneilla suuren potentiaalin aloihin, kuten infrastruktuuriin, vihreään talouteen ja strategiaan teollisuudenaloihin, tutkimus ja innovointi mukaan luettuina. Erityisen tärkeä sija on valmistusteollisuudella ja pienillä ja keskiuurilla yrityksillä.

4.10 ETSK on vakuuttunut siitä, että päästökauppajärjestelmä voisi olla tehokas markkinaväline kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi taloudellisesti kestävällä tavalla, sillä sen avulla voidaan varmistaa entistä suurempi vakaus siten, että rajoitetaan harkinnanvaraisia toimia ja varmistetaan joustavuus ennalta määriteltyjen sääntöjen pohjalta. Säännöt perustuvat avoimuuden, ennakoitavuuden ja yksinkertaisuuden kriteereihin, ja niiden ansiosta markkinatoimijat voivat ottaa toiminnassaan huomioon tarjonnan mukauttamisodotukset.

4.11 Jotta päästökauppajärjestelmä voi olla tehokas, on

— rajoitettava siirtymäkustannuksia

— tarjottava ennakoitavia investointinäkymiä

— luotava varmuus vakaista pitkän aikavälin tavoitteista

— taattava, että päästökaupan tuloja käytetään tukemaan⁽⁵⁾ yrityksiä siirryttäessä kohti vähähiilistä taloutta ja puhtaiden teknologioiden kehittämistä ja soveltamista.

4.12 EU:n päästökauppajärjestelmän on ajanjaksosta 2020–2030 lähtien tarkoitus helpottaa hiilen vähentämistä taloudellisesti tehokkaalla tavalla asianomaisissa laitoksissa ja asianomaisilla aloilla siten, että investoidaan vähähiilisiin teknologioihin, hyödynnetään uudistuvia energialähteitä ja sitoudutaan voimakkaasti energiatehokkuuteen.

⁽³⁾ EUVL C 376, 22.12.2011, s. 110.

⁽⁴⁾ EUVL C 226, 16.7.2014, s. 1.

⁽⁵⁾ Ks. *Comparative Study of Different Measures Funded through the Use of Economic Environmental Instrument* (ETSK 2012)

4.13 Päästökauppakiintiöiden markkinahinnan on edelleen oltava käypä viitepohja investoinneille päästöjen vähentämiseksi.

4.14 Tulevassa päästökauppajärjestelmässä on säilytettävä kansainvälisten korvausten mahdollisuus, sillä ne ovat uskottava väline päästöjen rajoittamiseksi tehokkaalla tavalla, ja samalla käytetään hyväksi tilaisuutta luoda globaalit hiilimarkkinat.

4.15 Puhtaan kehityksen mekanismi (*Clean Development Mechanism*, CDM) olisi säilytettävä ja sitä olisi parannettava ja laajennettava. Olisi tuettava asianmukaisesti EU:n päästökauppajärjestelmän ja niiden uusien järjestelmien välisiä yhteyksiä, jotka ovat muodostumassa maailman muilla alueilla.

4.16 ETSK pitää välttämättömänä, että EU ponnistelee kaikin voimin, jotta luotaisiin todelliset kansainväliset hiilidioksidimarkkinat ja tehokkaita päästöoikeuksien kaupan mekanismeja laajennettaisiin niin, että ne olisivat avoimia maailman kaikille merkittävälle toimijoille.

4.17 Uusia mekanismeja olisi kehitettävä nopeasti ja ne olisi asetettava käyttöön, jotta hallitukset voisivat hyödyntää niitä vapaaehtoisesti kansallisten tarpeidensa mukaisesti. Tällaiset mekanismit olisi suunniteltava siten, että voitaisiin mahdollisuuksien mukaan välttää alueiden väliset kilpailuvääristymät maailmanlaajuisesti kaupan olevien tuotteiden osalta.

4.18 Päästökauppajärjestelmä on päällekkäinen unionin ja jäsenvaltioiden muiden politiikkojen, kuten uudistuvien energialähteiden tai energiatehokkuuden tukemisen, kanssa. Tästä aiheutuu markkinavääristymiä ja tehostomuutta. Järjestelmää olisikin tarkistettava tiiviimmässä yhteydessä muiden sellaisten säännösten kanssa, jotka vaikuttavat teolliseen käyttöön liittyviin kasvihuonekaasupäästöihin ja energiakustannuksiin.

4.19 Yksipuoliset valinnat nostavat hiilidioksidin liittyviä kustannuksia (etenkin energiakustannuksia) yrityksissä ja uhkaavat strategisten tuotantoteollisuusalojen kilpailukykyä ilman konkreettista edistymistä ilmastoasiassa. Tuoreet tutkimukset⁽⁶⁾ ovat osoittaneet, että EU:ssa saavutetut päästövähennykset kumoutuvat EU:hun tuotuihin tuotteisiin "sisältyvien" päästöjen lisääntymisen vuoksi.

4.20 Vaikka on erittäin tärkeää päästä vuonna 2015 maailmanlaajuiseen ilmastomuutos sopimukseen, jonka piiriin kuuluvat päästöjä eniten aiheuttavat maat, ETSK katsoo, että olisi jatkettava teknologista innovointia hyödyntämällä Horisontti 2020 -ohjelmaa ja koordinoimalla kansallisia investointeja, jotta säilytetään tuotantoteollisuuden kilpailukyky Euroopassa ja edistetään uusia ja parempia teollisuuslaitoksia.

4.20.1 Tämän tavoitteen saavuttamiseksi on laadittava yksityiskohtainen ja koordinoitu kehys tulevia toimia varten, jotta päästään maailmanlaajuisesti kilpailukykyisen ja kestäväpohjaisten teollisuusjärjestelmän tavoitteeseen. ETSK kehottaakin komissiota, parlamenttia ja neuvostoa laatimaan tällaisen kehyksen huolehtien sen johdonmukaisuudesta vuoden 2015 jälkeiseen YK:n ohjelmaan kirjattujen kestävä kehityksen vuosituhtavaroitteiden kanssa.

4.21 Komitea vahvistaa, että "[o]n otettava huomioon, että päästökauppajärjestelmä on haavoittuva globaaleihin talouden voimiin törmätessään. On selvää, että globaali ilmastopoliittikka (tai epäonnistuminen sen luomisessa) määrittää EU:n päästökauppajärjestelmän tulevaisuuden. Vuoden 2015 keskustelut ovat ratkaisevia, eikä päästökauppajärjestelmän edellyttämiä radikaaleja tukitoimia voida toteuttaa saamatta merkittävämpää globaalin tason poliittista selkeyttä aikaan"⁽⁷⁾.

4.22 ETSK korostaa sitä vuoteen 2030 ulottuvia puitteita koskevassa vaikutustenarvioinnissa ilmennyttä seikkaa, että "kun huutokauppajärjestelmä kierrätetään ja jos hiilen hinnoittelu ulotetaan kattamaan kaikki sektorit, hiilen vähentämiseen tähtäävät politiikat voivat johtaa työllisyyden nousuun"⁽⁸⁾. Positiiviset vaikutukset päästöjen vähentämiseen ja ilmanlaatuun ovat niin ikään merkittäviä. Komitea kehottaakin korostamaan näitä seikkoja kansainvälisissä neuvotteluissa.

Bryssel 4. kesäkuuta 2014.

*Euroopan talous- ja sosiaalikomitean
puheenjohtaja
Henri MALOSSE*

⁽⁶⁾ Glen P. Peters, Jan C. Minx, Christopher L. Weber e Ottmar Edenhofer (2010), "Growth in Emission Transfers via International Trade from 1990 to 2008", *PNAS*; A. Brinkley, S. Less, "Carbon Omissions", *Policy Exchange*, research note (2010).

⁽⁷⁾ EUVL C 341, 21.11.2013, s. 82.

⁽⁸⁾ Ks. SWD(2014) 18 final, Tiivistelmä vaikutusten arvioinnista, 22.1.2014.